

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Šifte tsadiqim

Lerner, Pinḥas <mi-Dinovits>

<ץיבונידמ> סחניפ

Abraham Josua Heschel

עשוהי מהרבא, לשה

Lemberg, 5681 [1920 oder 1921]

רומא

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9418

השכחה שיש לו וזכר עליו ונעשיו על עבירה זו וטקס
נקמתו וננו ובחנות שאין כונתו לשים אלה לשם הנחלתו
צודאי לא זה הוא הה"ח שאחיה ונוזהר עליו לכבדו ולירא
וננו רק שיהא נוקם ויטער כחש שאין לה שום הנאה רק
שיעשה לשם שמים וזה ת"ח בחנות עכ"ל

והא דאמר (ויעד קטן ע"ז) דמנדין לכבוד הרב ים
לייבז: ורחימי דצריהם ז"ל (ירשלוני פרק אלו
ונלחין) זקן שנידה למרד עלמו אפילו כהלכה אינו ידוי
עכ"ל וכחצ צקסר רחציה ז"ל לא ידענו מה פירשו דהא
מנדין לכבוד הרב וטווא הכי פירושו שנידה כהלכה וניאו
לא נחמין אלא לריווח שלו שיסתבר בהתרח נדוי הלבך אינו
ידוי וכחצ ע"ז הרב צ"ז ז"ל כראה שהיה המנהג לפרועסר
צטניל התרח הכידוי עכ"ל . ע"י צע"ו צ"ד קיון של"ד הרחם
לדעת כי קוד ד' ליראיו ובקדושתו השווה תלמודא דידן
לדעת הירושלמי . ודמות רחיה לזה כי סך עיוורא דכל
תלמוד חכס שאינו נוקם ויטער כחש וכו' הוא עיוורא
דרי יוחנן (יונא כ"ג) ורי יוחנן הוא נרא דתלמוד
ירושלמי כידוע ונקתמא דצרי גמרא דצרי ווערצא אליבא
דרי יוחנן וצודאי לדבר אחד כיון ונלשון רמ"א ז"ל צ"ד
קיון המזכר סעיף י"ע דכחצ או שנידוהו ונשום שגאה כגון
שאר רחין שנה לאחר ואחרים שעשו כמותו לא כידע
עכ"ל אין להכריח וזה איפוך דצריו הקדושים ז"ל ודו"ק .
היינו קונקיים שם בחותה הג"ה וכל כיולא צוה . ולפי
דצרי הקדוש **רי"בש** ז"ל . לפ"ז פירכה הנקשה דפריך
שם ציונא על האדם ר"י והא כתיב לא תקום ולא תטור
וכי אינו וציון ויש ליישב והרצה פנים לחורה . ושיעור
הכחצ ע"ה לא תקום רק לפעמים לייך לנקום קנאה ד'
לצרות ולאפרושי וואיקורא אך לא תטור השגחה בלבך רק
הקנא ולשם שמים ולא להנאחק כלל וכלל וכתיבצו הדקדוקי'
הכ"ל ת"ל :

או יאמר הוכח טוביה וגו' כפל לשון ויתיישב גם
תיבא את דבאונת אס המוכיח אינו מוכיח
רק להרעע ואינו כולל עלמו בהוכחה אז דצריו איכס
כשנעיס ואינו פועל כלום וחצירו יוסאר בהטעא ואדרבה
גורם לו יותר הטעא שעד עכשו היה שוגג ונכאן ואלך
יטא וציד וטא"כ כשכולל גם את עלמו דצרי תוכחתו
ומוכיח עלמו עם חצירו צטוה אז דצריו כשנעיס ופועל
צטס שחצירו יחזיר בהטובה ולא יוסאר בהטעא וחס הרחום
יוכיח וזה אנו הוכח טוביה את עוונתך היינו עם עוונתך
ככ"ל ואז לא הטא עליו הטעא ודצריך יהא כשנעיס וע"ד
קטעו עלנך ואח"כ קטעו אחרים ח"א היכח לעלנך תחלה
ואח"כ טוביח לאחרים והצן

לא תעמוד על דם רעך אינו ד' וגו' זכר כאן אינו ד' וצן
עפ"י דצריהם ז"ל (קידושין פ"א כ"ה פ"ג) ג' שוחפין
צאדם הקצ"ה ואציו ואנו וכו' ולבך היסווה כיצוד אז ואס
לכבוד הנוקם ח"א לא תעמוד על דם רעך רעך זה

אצך כנוו שפרש"י ז"ל צפסקו כי יסיחך וגו' או רעך
אשר כפסקך וגו' פרש"י ז"ל רעך זה אצך וכו' ע"ש ואוונת
אחי ה' פי' כי אס כשהעמוד על דם אצך ולא תליבו אז גלית
ארעתך שכבוד אצך אינו חשוב בעינך ואחיה ויואס כחל
אצך ומונילא אחיה ויואס ג"כ בחלק הקצ"ה כיון שהשק"ה
כיצוד אז לכבוד הנוקם ואיך רוחה לא בחלקו ולא צעצ"ה
כ"ש צאה"ג קוף חסן ומשפט ולזה גמר אוננו חכי ד' כל"ה
דבר גדול אחיה טעל עליך דצדר הזה ודע את נוי אחיה
ויואס לא צאצך אלא צי כניכול שטווי ד' וכן אמרו ז"ל
(קידושין פ"א) צאנן שאדם נוכד אציו ואנו אוננו הקצ"ה
וועלה אינו עליהם כאלו כצדוטי :

את שצחתי תטוורו וגו' אל הפנו אל האצות וגו'
כחצ צע"ש ז"ל קונך שצחתי תטוורו לאל הפנו
אל האצות שהשאל אצו אין וורה צצצח עכ"ל לפי דמ
ז"ל שיעור הכחצ ע"ה את שצחתי תטוורו והכחי ה
דצדר אינתי תטוורו את הטצח כשאל הפנו אל האצות
ואפ"ל ע"ה כשתטוורו שצח אז ומונילא אל הפנו אל האצות
כיון שנואווין שיש אלהי המחדש העולם ויש דין ויש ר"י
להשגיח ולהעניש לזה גמר אוננו חכי ד' אלהיכס הזכיר
אלהים וורה לצחית העוכס :

או יאמר ע"ד אוננו ז"ל (שצח ק"ה) כל השק"ה
שצח אפילו עובד ע"ז כדור חניש ונחל
לו שנאמר טוור שצח ונחללו אל תקרי ונחללו אלא ונח
לו חסו שסונך שנירת שצח לאל הפנו אל האצות ל
שטווריה שצח ונגין ונליל טלא יצא לידו חטא אלא חו"ס
חסיה עם ד' אלהיך :

אמור

(חסר החלה וכאזד ונהקנערוס)

אדם יש לו אור למעלה וכששני צני אדם כפגשים צידד
ונתחצין צ' האורות ויולא ונציייהם אור אחד וזה
קרא הולדה אצל הנולדך הזה אינו נחקיים רק י"צ חודש
וכשתחצין וכפגשין אלו השני צני האדם תוך י"צ חודש טתנן
צי הארה להתקיים עוד י"צ חודש וזה אנו הרב הלך
הקדוש וכו' ד' **פנחם** ז"ל כצ"ו ונקארען טעס על
שחיה חצירו אחר י"צ חודש וצרך נחיה נחיס דכשחיס
כפגשים אלא אחר י"צ"ה אז הנולדך כצ' צטל ובחיתכ מיתה
תיקרי רק שפועלין בהפגשתן יחד לאחר י"צ חודש ליתן
קלח הארה ורטימו צזה הנולדך להחיותו ונחיתכ מיתה
ולזה וצרכין נחיה נחיס דקאי על זה הנולדך צבוד אך
צללס יתהלך איס וחו טעס שנאקרו צקרוצים כי כל נשפחה
ונשפחה וצית אז וצצנו יס לו אור וניוחד וכשנחיתכ
צי נשפחות כפגשו הצ' אורות ויוכל להיות הולדה נשח"כ
צטטא קרובו דאז ונצדווג האור ויכיה וציה וקסא להוליד
עכ"ל הקדוש . ואפ"ל דהו טאוננו יכה יוקי את וכו'
והדצר

הדבר עמך ויוצן בזה ונאמר אחד קדוש מדבר הרב הלדיק
 רבי ר' **ברוך** ז"ל כג"ו או כדברו ירחי ד' ויקסב ד'
 גוי או ידברו ל' כתיב אלא כדברו היינו ונוניל יולא
 הדיבור כיון שנפשו צ' לדיקס יחד זה ההתחברות לצד
 הוא הדיבור הגם שאינם מדברים כלום ויוצן עפ"י מה
 שאמר הרב הלדיק וכו' ר' **מובל** ז"ל כג"ו שנים שישבין
 ואין ציניהם דברי תורה ה"ו נושכ ללים שאלו ונמוסב
 ללים לא ישב ולכאורה פתח בלשון רבים ואין ציניהם ד"ת
 ונסיים הרי זה לשון יחיד ועוד ליחסי שנים שישבין ואין
 אומרים דברי תורה נאלי ואין ציניהם ועוד אומרו שאלו
 ונמוסב ללים לא ישב אין זה נתינת עעם אל הקודם
 ואינו יוצן ואין למדו אונס יוצן עפ"י אומרו וילא יקב
 ונאמר שבע ופרטי ז"ל יליח לדיק ון הנקום עושה רושם
 פנה זיה פנה הודה וכו' ולכאורה למה נתינת הורה דבר
 נבר יכתוב רק זיחה של הלדיק לאיזה נקום שהוא דבר
 עוב ובי יספר מדברים עובים ולא נזולתם ונדברי פורעניות
 נמדו באונה הנקורה צדינו דהגם שהלדיק הולך והנקום
 נאמר רשומה וקדושה לעולם בזה הנקום וגם אכחו הגם
 שאין אנו נזכי הרהות כל כך מיוו ונצחנים אכחו דבר זה
 אונס באונם כוונת רש"י ז"ל ברוח הקודש ג"כ עדי"ו וה"פ
 יליח לדיק והנקום עושה רושם היינו שרישונה נאמר
 באורו נקום וע"י הרשומה הוא חזר תמיד השאלת
 טביכה על אותו נקום והזה פנה זיה פנה הוא ונלשון ויפן
 אחריו היינו שחזר היוו והשאלת הקדושה תמיד על אותו
 נקום ולזה יספר צו הכתוב לשבח . והם לעונות זה עשה
 האלהים וכסס שצנוקים ישונת לדיק יס רושם קדושה כן
 נקום ישונת ללים ורשעי יס רושם עוונות וזוודלי כשיגיע
 א"כ לדיק לאותו נקום יכלל דעתו שלא יכול לוור על
 אותו נקום טוס דברי תורה (ועד"ו) שונעתי בשם הרב
 הלדיק ר' **ברוך** ז"ל כג"ו פעם אחד נחלכין צניה
 נשיר אחד נפורסם לעוב וסנח שם ולא היה יכול
 לוור שם טוס דברי תורה והבין סדר שם צודלי נכבר
 נאיתו ציה אזיה רשע וצדקו ונלאו כדצרו ז"ל ואומר הרב
 הלדיק הכ"ל באותו שנת דרך לער והפלה זהו שיסד הזמר דרום
 ר' ואלונו וכו' היינו ע"י טי שהוא הנקום ונלשון דירה הוא
 ננו אל כיה קדשך וכו' ע"י נאלותי דוניה מדי"ת חה ואלונו
 כ"ל הקדוש] חה אומה ז"ל שנים שישבין ואין ציניהם
 ד"ת היינו שאינם יכולים לדבר ד"ת ולומר טוס דבר א'
 מהתורה ואין נליחות ציניהם באומרת תורה זהו קיון צודלי
 שצנוקים הזה היה פ"ח נושכ ללים והוה הרי זה נושכ
 ללים אכאמר וצנוקס ללים עכ"ל . ובאונת לוור דברי תורה
 צר גדול הוא כי בזה נחלקים ונכניקים הרשוני תשובת
 לבית בני אדם ע' צע"ו נא"ח ק"י ר"ל ושם כהרצ"י
 ז"ל :

בנמרא

בזהו דקרי ליה צר צי רב דמד יונא דהוי
 חזיל טית ירחי וקס צצ' רב חד יונא וזמר
 טית ירחי וכו' . ולכאורה למה לא עשה צצ' רב כונה

חדשים ועוד מה יכולים ללמוד נחד יונא . אונס יוצן על
 פי הירושלמי רב עסיק לצריה והיו הנשים ונעפחח ועבר
 ר' נאמר ואמר קא נחללי שכתב סדר רבי לשונות נחר ר'
 נאמר לוור לו דונפחות אחורי ידיהו צדי דרשע נפל
 קידרל ורישיה דר"ו וזוה רבי נאחורי אור רבי כחקיינה
 צי תורתו צנה דחזיתיה לר' נאמר נאחוריהו וכו' וכן איתא
 בגמרא צנוה ונקונות דאמרי אונרלי הלי דחדידנא דחזינא
 לרבי אלבעותי נחוד צית יד וכו' ועוד צנוקונות אחרים
 צנמרא כדוונת לזה וכן אומר הרב הלדיק וכו' ר' **ליב**
 שרחה ז"ל נסיעתי לצית הרב הונגיד הגדול ר' **רוב** ז"ל
 לא לשמוע תורה וננו כי חס לראות איך פושע אכפלחיתו
 ואיך קושרם עכ"ל הקדוש והוא ע"ד פשטתי חס כחנתי
 וגו' כמדע .

ואשה

ברושא נאישת לא יקחו וגו' ומהרב הלדיק וכו'
 ר' **היים** קראסכיר ז"ל כג"ו דיל"ד לציט
 דס"ל לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן נאל זה ערות
 דבר והיינו זונה אי"כ הא כבר כתיב זונה לא יקחו אונס
 לפי מה דקיימו לן טעל כונה דברים כופין את האיש לברס
 היינו פוליסוס וכו' לפי זה נולינו לפענוים ברשעה שלא
 נחונת דבר ערוה רק נחונת האיש שכופין אורו והוה דיויק
 באורו ואשה ברשעה נאישת . נאישת דייקא שהירושין נולד
 האיש ולזה לריך לכתוב והתורה כל דצריה ענינים וספורים
 ונתיים וכל נתיבותיה טלוס עכ"ל הקדוש .

בוורה

פרשה זו צנכות טענו וגו' צרוה דוהיונותח
 צלא דחילו וכו' ע"כ אפ"ל ע"ד שאמר הרב
 הקדוש איש אלהי וכו' **הבעש"ט** ז"ל כג"ו לא נאל
 הקצ"ה כלי נחזיק צרכה אלא השלים הרי דהשלים הוא הכלי
 והצרכה היא הפכנויות כי חס אין חלומות צצית והצית פרוץ
 למה לי עשרו הלא יגכצו דיוס ושודרי לילה יצואו עליו
 אונס כשהוא טלוס ונגכזי ונלסטיים . עישר טוור לנעליו הרי
 טעיקר הוא השלים והוא הוא הכלי טע"י יוחק ויחקיים
 הצרכה והעושר עכ"ל הקדוש . והנה כפי דרין יס לו להאדם
 להכניס כל כלי טמויטור וכלי טחמודים הכל לכוכה ולקצוע
 שם ישיבתו על טצנת יננים . והלכה למשה מסיני דשתיים
 דפטוח כהלכתן וטליטית אפילו נגסו וא"כ איך יוכל כל זה
 להיות נשור ונגכזי ונלסטיים ודרכיה דרכי נועם כתיב
 אונס כשיקיים הנולה כראוי הקצ"ה נצטיחו טטלוס ולא
 יחא עליו אינות נכזי ולסטיים ע"ד אומרו ולא יחמוד איש
 את ארלך אומר ז"ל נלמד טפרה רועה צאפר ותרנגולת
 צאטפה ואין אדם כוטלה ח"א הזוטר הקדוש דא הוא רזא
 דנשינעמחא צלא דחילו כלל כי הקצ"ה ישנרה ויליהו .

ומכה

נפש צנוה יטלונתה וגו' נשרב הלדיק וכו' ר'
משה כ"י היינו שקלקל כנפש הצנה נתינת
 יטלונתה לריך להטלים הנפש צנוהרה ככל היכלות צעודתה
 צחיו כי נפש תחת נפש פ"י כי צקלקולו נפש הצנה נתינת
 גס לנפש צחונת הקדושה לא יגיע כי בצוה נעל צניה ויט
 נפש

נפש הבהמיות ונפש הנושכלת וכן על דרך זה כל שלשה חלקי כר"ן עכ"ל הקדוש

בהר

ולא תצלרו את מזריה וגו' כי צעה"ט ז"ל צ' במוקרה ולא תצלרו את מזריה ואידך זכו מזריה ונשלב רוח קחור קחור חוברים למזריה לברנח לא תקרצ זכו מזריה נשלב רוח סלא תצלרו את מזריה וכ"י עכ"ל ויתכן לרעוז עוד למה שאמרו ר"ל שבעון שביעית גלו ישראל והו' לא תצלרו את מזריה היינו כשחקיינו ונלח שביעית אז יהיה זכו מזריה ונשלב הא לעדת שאם לא יקיימו שביעית אז יהיה חסך ומשחר האדם חיו וניי איבא וידי דלא רעיוז באורייתא ולעה קן יקויים בני חוורו צעהה אחיסטה :

אל

מוט ח"ט את אחיו וסניך ליה צונספר שכי הצוחות וגו' כי צעה"ט ז"ל לומר לך דבר שצנדה וצנשקל אין זו אונאה עכ"ל : ואם"ל דרונח לנ"ט רז"ל שהכחוב נדבר באונאה דברים והו' אל מוט ח"ט את אחיו צונספר פי' צסיפורי דברים והגם שדרשו רז"ל זה נפקוק שלאחריו ולא מוט ח"ט את עניויו ויחורא דקרא מיינו רעיוז הכחוב ומשלחו וכן דרך הענין והגן :

ויבר

הוא קודם תהיה לכם וכן השדה תאכלו את הצוחה וגו' חור הרב הלדיק וכי' **מאפטא** כ"י יוצל קוח ונלשון ויה שחמה מוציל לה היינו והשפע העליונה המוציל ונלעילא תהיה לכם ולא עוד שגם ון השדה ההשפעה שוקבל עשו הקרא ח"ט שדה גם ויה תאכלו כי כל הליטרוח יהפך לברכה לכם לכם דייקא עד כאן לשון הקדוש :

עוד

חור הרב הלדיק הכיל צאוחו פעם הגורח חור רב חקדא שטי"ח הנוקדונים פקולים והנוחחרין כשרים היינו שאור רב חקד עליון שיהיה כל השטי"ח הנוקדונין וכל הבזירות רעות על ישראל פקולים ונקרעים ולא תזכו עוד וצלבד שיהיו והנוחחרים כשרים הנועשים טובים דלשנא עכ"ל :

עוד

חור הרב הלדיק הכיל צאוחו הפעם צפסוק ופקדתי אני עליכם שצנע על חטיחיתכם חורו צונדרט תכחונח זה העתפלל שלא צכוונה ופי' הוא כי חורו רז"ל חפלה עושה ונחלה ועד"ו צקונו צבקר יש לו חרבעים חטיחים - צחפלת שחריה ונחלון לו ונחלה כשאר עוד עשרים צחפלת ונחה ונחלון לו ונחלה כשאר עוד עשרה - צחפלת ונעריז ונחלה כשאר חושש הרי כשאר חלק שונייח ושצנע חלקים כנחלו חוה כשנחפלת צכוונה ואם אין ווקסיפין לו עוד השצנעת חלקים הכיל . חוה שצנע על חטיחיתכם עכ"ל הקדוש :

ועפ"י

י"פ חוורס ז"ל ח"ח לריך שיהי צו שוניי שצנעוניה לומר אל תהא לדיק צערי עלנוך וכאלו העיל חפלתך לכפר כולה אלל אל חלמין צעלנוך רק כציטוי

והעיל ונחלה ונשאר שונייט ככ"ל : וצוה חקיים ומשלחו כנדי חניד ואז יראה נציח לדי חסנה וחחקיים צד צחכס חסנה חניד ושונעתי צסס הרב הלדיק וכי' **מכאזיני** ז"ל : דע ויה לנעלה ונוך עין רוחה ואזון שונעח וכל ונעשך צספר ככחבים כי צצית ראשון ח"ט על פי חורים ותוויים : וצצית שני על פי צת קול ח"ט דע ויה לנעלה ונוך היינו ציוויים קדמוניים הים צין ח"ט באורים ותוויים והו' צצית ראשון ואזון שונעח צצית קול ח"ט צצית שני וכעה צגלות חור יוכל הלדיק לראות הכל צצית סכחוצ צספר חוה וכל ונעשך צספר ככחבים עכ"ל הקדוש חוה ע"ד שאור הרב חלחי וכי' **הבעש"ט** ז"ל : צפחיתם הקסר יוכל הלדיק לפעול כל ונשאלותיו ונשאל כצוחה עכ"ל :

כי

ינוך אחיך ונכר ונאחחתי ונא גוחלו הקרוצ חלל וגאל את ונכר אחיו ואיש כי לא יהיה לו גוחל ח"ט

וילא ציובל וסב לאחוחתי וגו' כי צספר הקדוש ח"ט

הקיים ז"ל כי ינוך אחיך : אחיך זה קציה בדכחתי לנעתי

אחי ורעי וגו' וכי ינוך היינו ע"ד חוורו צעללתיים ח"ט

הנוקרה חוורו ז"ל עשיחם לאוחו שחאור צו הנוקרה צניי

עליותיו וך כי כשהחחתיים ונעין ונדך העוב ונחוחתי

עמוד דקדושה וחור ונכר ונאחחתי שונכר הנוקרה צניי

עכ"ם והודיע הכחוב כי גאולתו ציד הלדיק הקרוצ ח"ט

ע"ד חוורו צקרוצי חקדס והס יגאלו את ונכר אחיו ח"ט

וחוורו ואיש וכי עיין סס עד כי קן הגלות ישני חטי

יהיו ישראל רשעים בנורים ח"ט עכ"ל דצרו חקדס ח"ט

צריצים לשונעיהם : ואם"ל ולקיים צחר חורו שפי ח"ט

ידוע ונחלוקת חרוצ"ם וחרונצין ז"ל כי חרוצ"ם צספר

הנודע כחצ ז"ל ח"ל כי טעם חיוצ העכו"ם הנושעצדים ח"ט

ללך שלא חור די חוונה פלניו וכי' והסניגוס חרצ"ם

וחרונצין ז"ל כי ויה צכך קוק קוק מלוח עושים צקיום דח"ט

ונלך ופירשו חס ז"ל כי טעונש הוא ללך שהוקיפו לעטת

יותר ונכפי העצדה אשר גזר די והוא חוורו ח"ט קוסת

ונעט והס עזרו לרעה עכ"ל (וודצרי חררי ז"ל ונעט

כפירוס חרוצ"ן והראצ"ד ז"ל שפירות צחרן לא להס עלס

שיוסף העציר חוחס לערים וכי' עכ"ל הרי דגזר חוונה

פלני ע"ש וצויה"ק ריש פרשה שונח לא ונשונע כן והצנע ח"ט

פנים לחורה) ח"ח וחטצ ח"ט שני ונכרו פי' חקצ"ם יחטצ ח"ט

צחשצון לרק עם הסיון את שני ונכרו חס עזרו לרעה ח"ט

לא ואם יראה חרון עולם שצזרו לרעה והעדיף צעצודונח ח"ט

ישראל יותר ונכפי העצדה אשר גזר : אז נקס יסיצ ללרי

חוה והסיוצ את העודף פי' והסיוצ חקצ"ם גנוול על ח"ט

סיון על אשר העדיף צעודף היקורים : ונפרס לנ"י ע"ש

חקצ"ם וחור לח"ט אשר ונכר לו היינו להס"ו כקרא ח"ט

כחוורו חלל נתן הנציח ויעשים לח"ט הצח חליו ופירשו ז"ל

לח"ט : זה היל"ה ונחלה קראו הלך ונח"כ כעשה ח"ט

וחח"כ כעשה ח"ט ע"ש וחוורו וסב לאחוחתי ח"ט ח"ט

על הסיון דמדוע ונחרצ חלחי **הבעש"ט** ז"ל שנעמד

יטחונ